

Σκίτσα: Πάνος Αραβαντινός

Ο Κωστάκης και οι Αρειανοί

**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2022**

«Ο Κωστάκης και οι Αρειανοί»

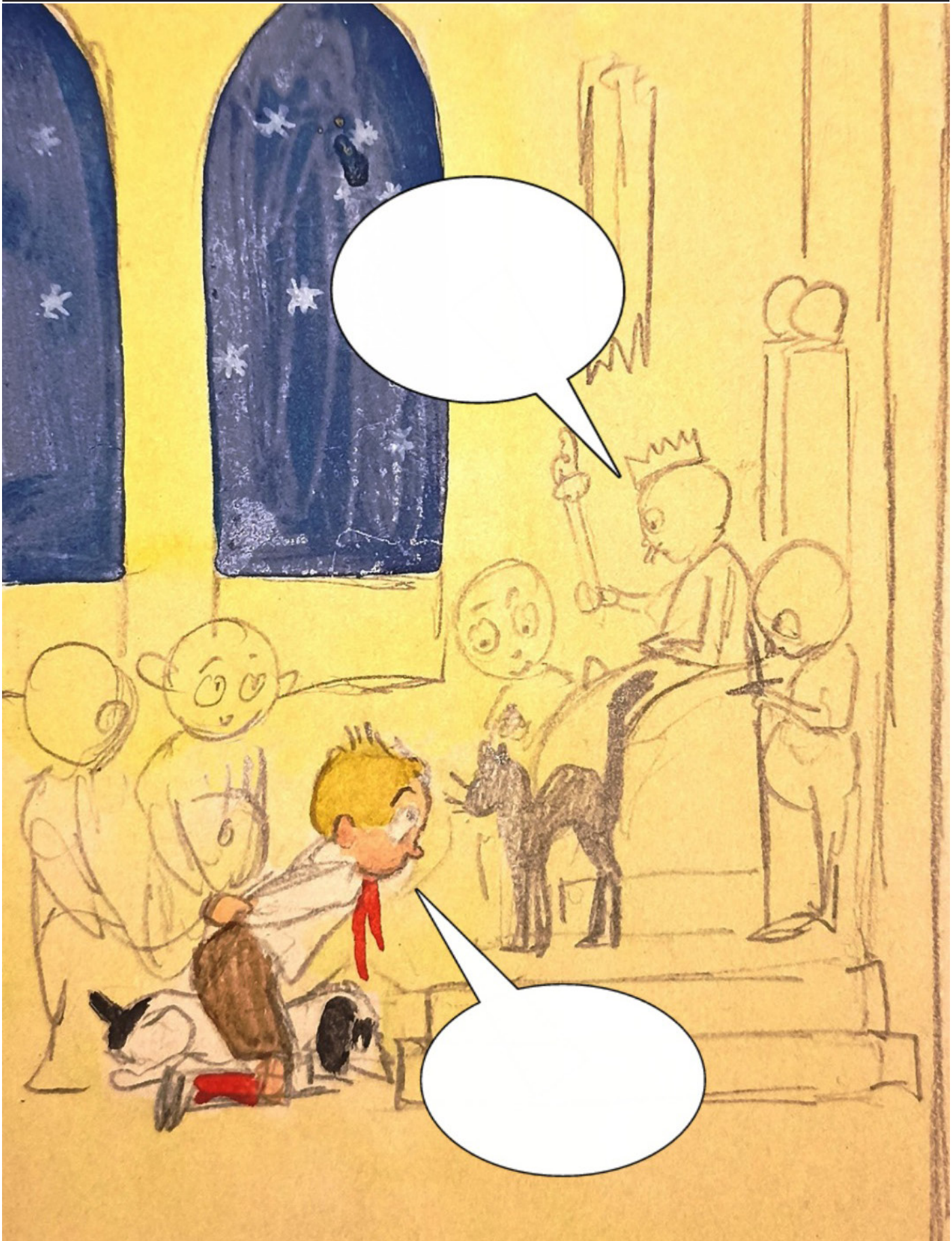
2150 μ.Χ. ... Ο Κωστάκης, ένα αγόρι 8 ετών, ονειρεύεται να γίνει αστροφυσικός, όταν μεγαλώσει. Γι' αυτό, η μαμά του τού κάνει συνέχεια δώρο βιβλία αστροφυσικής. Κάθε βράδυ, λοιπόν, διαβάζει για πλανήτες, γαλαξίες, κομήτες, αστεροειδείς και πεφταστέρια, παρέα με τον σκύλο του, τον Ερμή. Πολλές φορές, μάλιστα, πλάθει διάφορες φανταστικές ιστορίες, με όχημά του τη μαγεία του διαστήματος και των ουράνιων σωμάτων.

Ο Κωστάκης, έχει και μια φίλη, την Αργυρώ, που μαζί παίζουν και συζητούν. Συχνά, οργανώνουν φανταστικά ταξίδια στο διάστημα ή κάνουν πως κατοικούν σε άλλους πλανήτες. Μια μέρα, ενώ έπαιζαν, ο Κωστάκης είπε με λαχτάρα στην Αργυρώ, «Αχ πόσο θα ήθελα να δω τι συμβαίνει στον πλανήτη Άρη...». «Κι εγώ θα ήθελα να δω από κοντά εξωγήινους...», αποκρίθηκε εκείνη. Τότε, ο ουρανός σκοτεινίασε, όλα τα αστέρια άρχισαν να αναβοσβήνουν, το φεγγάρι έγινε πιο λαμπερό από ποτέ... Ώσπου, μέσα από το αγαπημένο του βιβλίο ξεπρόβαλε μια νεράιδα, που μόνο ο Κωστάκης μπορούσε να δει. «Ποια είσαι εσύ;», την ρώτησε. «Είμαι αυτή που θα κάνει το όνειρό σου πραγματικότητα...», απάντησε εκείνη. Αμέσως, ένα σύννεφο φεγγαρόσκονης τύλιξε τον Κωστάκη και εξαφανίστηκε ως διά μαγείας. Έτσι, το μικρό αγόρι βρέθηκε ξαφνικά περιτριγυρισμένο από μερικά μικρόσωμα, πρασινωπά πλάσματα, με μυτερά αφτιά και μεγάλα μάτια, που τον κοιτούσαν περίεργα.

Τι θα συμβεί, άραγε; Ποια θα είναι η απόφαση των εξωγήινων για την τύχη του Κωστάκη; Θα καταφέρει να γυρίσει ξανά στη γη ή θα μείνει για πάντα στον πλανήτη Άρη;

Ζωγραφίστε τα δικά σας σκίτσα, προσθέτοντας κι άλλες σκηνές ή ένα διαφορετικό τέλος για την ιστορία σας.

Ζωγραφίστε τα δικά σας σκίτσα, προσθέτοντας κι άλλες σκηνές ή ένα διαφορετικό τέλος για την ιστορία σας.

ΠΑΝΟΣ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ (1886-1930)

Ο Πάνος Αραβαντινός ήταν Έλληνας ζωγράφος, σκηνογράφος και ενδυματολόγος. Ηπειρώτης στην καταγωγή, γεννήθηκε στην Κέρκυρα κι ήταν γιος του ιατρού, Αριστεΐδη Αραβαντινού και της Ευδοκίας Τσαταλοπούλου. Από την παιδική του ηλικία, έδειξε την κλίση του στη ζωγραφική και την αγάπη του για το θέατρο. Μάλιστα, είχε εγκαταστήσει στο σπίτι του ένα μικρό θέατρο στο οποίο ανέβαζε με τα αδέρφια του παραστάσεις σε φίλους του. Όταν η οικογένειά του μετακόμισε στην Αθήνα, παρακολούθησε νυχτερινά μαθήματα ζωγραφικής στο Πολυτεχνείο (Σχολή Καλών Τεχνών), ενώ συνέχισε τις σπουδές του στη Βασιλική Ακαδημία Εικαστικών Τεχνών στο Βερολίνο κι, αργότερα, στο Παρίσι.

Όμως, την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων (1912-1913), επέστρεψε στην Ελλάδα, υπηρετώντας ως έφεδρος αξιωματικός στο μέτωπο της Ηπείρου. Ως εκ τούτου, διορίστηκε για να σχεδιάσει στολές του στρατού. Την περίοδο της θητείας του, οι προσλαμβάνουσες εικόνες του από τις στολές του στρατού ήταν τόσες πολλές, ώστε φιλοτέχνησε ένα λεύκωμα στο οποίο περιέλαβε όλες τις στολές του ελληνικού στρατού της περιόδου 1834 – 1900, που εκδόθηκε από το Υπουργείο Στρατιωτικών. Ακόμη, την περίοδο αυτή, σκηνογράφησε στην Αθήνα και τον Πειραιά τις οπερέτες του Σπύρου Σαμαρά: «Πόλεμος εν πολέμω», «Πριγκίπισσα της Σασσώνος», «Κρητικοπούλα», τον «Πρωτομάστορα» του Μανώλη Καλομοίρη, την «Εύθυμη χήρα» του Λέχαρ, την επιθεώρηση «Ξιφίρ - Φαλέρ» κι άλλα έργα.

Η πρώτη του επαφή με τη σκηνογραφία ξεκινά το 1914, όπου σκηνογράφησε «ζωντανές εικόνες», εμπνευσμένες από την Ακρόπολη και γενικότερα τις ελληνικές αρχαιότητες, στις παραστάσεις του Συλλόγου των Ερασιτεχνών. Τα επόμενα δύο χρόνια, σχεδιάζει και επιβλέπει την κατασκευή σκηνικών και κοστούμιών για οπερέτες και θεατρικά έργα. Ωστόσο, δεν εγκαταλείπει τη ζωγραφική και ζωγραφίζει πορτρέτα διαφόρων προσωπικοτήτων της εποχής, όπως αυτά των μελών της βασιλικής οικογένειας. Ως φιλοβασιλικός, αναγκάστηκε, με την άνοδο του Ελευθερίου Βενιζέλου, να εγκαταλείψει την Ελλάδα και να καταφύγει στην Ελβετία, ενώ, στη συνέχεια, εγκαταστάθηκε στο Βερολίνο.

Ο Πάνος Αραβαντινός επινόησε έναν νέο τρόπο χρήσης του φωτισμού στη σκηνογραφία, ενώ και στις σκηνογραφίες του δεν ακολουθούσε τις καθιερωμένες τεχνικές, φέρνοντας ένα πνεύμα ανανέωσης στον καλλιτεχνικό χώρο. Οι Γερμανοί αποδέχθηκαν τους νεωτερισμούς του και ο Αραβαντινός υπήρξε ιδιαίτερος δημοφιλής στη Γερμανία, ενώ έλαβε και τον τίτλο του Καλλιτεχνικού Συμβούλου των Κρατικών Θεάτρων της Γερμανίας. Παρότι είχε δεχθεί προτάσεις για σταδιοδρομία στις Η.Π.Α., ο Αραβαντινός δεν επέδειξε ποτέ ενδιαφέρον να μεταβεί εκεί. Ίδρυσε Σχολή Σκηνογραφίας στην Κρατική Όπερα του Βερολίνου, ενώ, παράλληλα με όλα αυτά, ασχολήθηκε και με εικονογραφήσεις βιβλίων αλλά και με την τέχνη της γελοιογραφίας.

Το 1927 καλείται στην Ελλάδα, προκειμένου να δώσει οδηγίες στην ανακαίνιση του Δημοτικού Θεάτρου της Αθήνας, ενώ τρία χρόνια αργότερα, το 1930, καλείται από την Εκτελεστική Επιτροπή του Εθνικού Θεάτρου να μελετήσει τη μεταρρύθμιση της σκηνής του Εθνικού Θεάτρου της Αθήνας. Η καλλιτεχνική δραστηριότητα του Αραβαντινού ολοκληρώθηκε με τον πρόωρο θάνατό του, την 1^η Δεκεμβρίου 1930. Για μια δεκαετία μετά τον θάνατό του, οι σκηνογραφίες του εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούνται σε γερμανικά κι άλλα ευρωπαϊκά λυρικά θέατρα, ενώ ο ίδιος αναφέρεται μεταξύ των σπουδαιότερων σκηνογράφων του 20^{ου} αιώνα.

Έργα του φυλάσσονται στις θεατρικές πινακοθήκες του Βερολίνου, του Μονάχου και του Αμβούργου, στο Μουσείο Μότσαρτ του Σάλτσμπουργκ, ενώ στην Ελλάδα δικά του έργα συναντούμε στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, στην Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλέξανδρου Σούτσου και στο Θεατρικό Μουσείο Αθηνών. Η μεγαλύτερη συλλογή, όμως, των έργων του συγκεντρώθηκε, αρχικά, στο Θεατρικό Μουσείο Πάνου Αραβαντινού στον Πειραιά, το οποίο περιλαμβάνει 1.300 δικά του έργα, που δώρισαν οι αδελφές του Νίκη και Καλλιόπη Αραβαντινού, ενώ, από το 2005, τα έργα του μεταφέρθηκαν στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά (συμβολή των οδών Φίλωνος 29, Καραολή Δημητρίου & Νοταρά).

Ενδεικτικά, παρατίθενται μερικές από τις θεατρικές παραστάσεις που επιμελήθηκε σκηνογραφικά:

- «Φιντέλιο» του Μπετόβεν
- «Ο ιπτάμενος Ολλανδός» του Βάγκνερ
- «Τριστάνος και Ιζόλδη» του Βάγκνερ
- «Ο μαγικός αυλός» του Μότσαρτ
- «Χριστόφορος Κολόμβος» του Κλωντέλ
- «Αΐντα» του Βέρντι
- «Οθέλλος» του Βέρντι
- «Κάρμεν» του Μπιζέ
- «Η αρπαγή από το σεράϊ» του Μότσαρτ
- «Οι γάμοι του Φίγκαρο» του Μότσαρτ
- «Τόσκα» του Πουτσίνι

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Δημοτική Πινακοθήκη (Επιμ.). (1983). *Πάνος Αραβαντινός (1886-1930)*. Πειραιάς: Δήμος Πειραιά.
- Θεατρικό Μουσείο Σκηνογραφίας και Ζωγραφικής Πάνου Αραβαντινού. (2000). *Ο Πάνος Αραβαντινός και το έργο του*. Πειραιάς: Οι Φίλοι του Θεατρικού Μουσείου Πάνου Αραβαντινού.
- Μαυρική, Ν.Φ. (2011). *Πάνος Αραβαντινός* (Σκληρόδετη Έκδοση). Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη.
- Τζελέπης, Ελ. (1931). *Πάνος Αραβαντινός (1886-1930): η ζωή του και το έργο του*. Αθήναι: Εστία.
- Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών. (1980). *Πάνος Αραβαντινός*. Αθήνα: Εθνική Πινακοθήκη Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου.
- Χέλμης, Κ. (2007). *Ο σκηνογράφος Πάνος Αραβαντινός και η δραστηριότητά του στην Κρατική Όπερα του Βερολίνου (1919-1930)*. Αθήνα: Το Ροδακίό.

